

Pracovné raňajky komunikačnou platformou aj v roku 2010

Author: SF / Juraj Pokorný | Published: 18.01.2010

Faktory v podobe reťaze príčin a následkov

Nad prvou akciou tohto druhu, ktorá sa pod názvom [Makroekonomika 2009 - súčasný stav a perspektíva](#) konala 17.2.2009, prevzal záštitu a osobne ju otvoril primátor hlavného mesta SR Bratislavy Andrej Ďurkovský. Znížiť náklady firmám zjednotením výberu daní a poistného, zmierniť zaostávanie Slovenska v čerpaní eurofondov, stabilizovať počet pracovných miest adresovaním verejných zákaziek privátnemu sektoru. Takéto opatrenia odporúčali v neľahkých časoch prijať jej aktívni účastníci. O nesmelé náznaky pozitívnych signálov v ekonomike, v ktorých mnohí vidia vytúžený koniec krízového tunela, bola vtedy, samozrejme, totálna núdza.

Čo najviac zaťažuje podniky, spoločnosti a firmy pôsobiace na Slovensku v oblasti nehnuteľností dnes? Podľa dostupných a pravidelne sa opakujúcich správ je to viacero navzájom previazaných faktorov vystupujúcich v podobe neprerušiteľnej reťaze príčin a následkov:

1. nepriaznivá finančná situácia v dôsledku krízy (nedostatok peňažnej likvidity a nedostupnosť bankových úverov),
2. z toho vyplývajúci pokles developmentu, projekčnej i stavebnej činnosti,
3. vznik druhotnej platobnej neschopnosti v dôsledku oneskorených úhrad resp. nesplatených pohľadávok u súkromných aj verejných odberateľov financovaných zo štátneho rozpočtu (napríklad obecných úradov), ako aj súdom nedoriešených sporov o ich vymožiteľnosť,
4. z toho vyplývajúca nevyhnutnosť regulácie platby dodávateľom,
5. pridlhé lehoty splatnosti faktúr pre zákazky financované z eurofondov (90 dní).

Odvody najväčšou makroekonomickou výzvou?

Nemenovaný nováčik medzi politickými stranami, ktorý neskrýva ambície dostať sa tento rok do parlamentu, vyrukoval s celým priehrstím návrhov, ktoré však okrem variácií na pôvodnú tému veľké novum neprinášajú:

- pretransformovať ministerstvo hospodárstva na efektívny rezort, ktorý bude pozornosť prioritne venovať zlepšovaniu a zjednodušovaniu podnikateľského prostredia,
- zmeniť celkový postoj verejnej správy voči nemu,
- znížiť administratívnu náročnosť v štátnom aparáte,
- vytvoriť jednotné kontaktné miesto pre podnikateľov na vybavovanie administratívy,
- zlúčiť podnikateľské registre,
- sprehľadniť systém výberu odvodov, ktorého súčasná štruktúra predstavuje pre podnikateľov veľkú záťaž.

(Posledná téza má byť považovaná za „najväčšiu makroekonomickú výzvu“.)

So založenými rukami nečaká ani rezort hospodárstva, ktorý kabinet oboznámi s návrhom stratégie vývoja domáceho dopytu v súvislosti s dosahmi globálnej svetovej recesie. Nástrojmi majú byť v krátkodobom horizonte rozumná fiškálna stimulácia dopytu a v strednodobom horizonte zlepšenie produkčnej stránky

ekonomiky. Zvyšovanie deficitu by malo nepriaznivý vplyv na stratégiu dosiahnutia dlhodobej udržateľnosti verejných financií, uvádza ministerstvo, no makroekonomický vývoj nevytvára dostatočný priestor na realizáciu krátkodobých protikrizových opatrení s negatívnym vplyvom na deficit verejnej správy.

Ako obstáli predpovede po jedenástich mesiacoch

Pripomeňme si niekoľko výrokov, odhadov a prognóz zo spomínaných vlašajších pracovných raňajok a porovnajme ich vo svetle toho, do akej miery sa naplnili či nenaplnili.

Zdenko Krajčír (IFP Ministerstva financií SR):

„Znovunaštartovanie klesajúcej slovenskej ekonomiky možno predpokladať tam, kde sa zadržla - teda v priemyselnom sektore.“ (začína sa pomaly potvrdzovať)

Mikuláš Cár (NBS):

„Budeme radi, ak v roku 2009 zostaneme vôbec plusoví.“ (V septembri 2008 sa rast HDP na rok 2009 odhadoval na 6,5 %, v novembri na 4,6 %, prognózy z konca januára 2009 spomínali už iba 2,4 % a najnovšia aktualizácia za 3. kvartál 2009 skončila pri medziročnej hodnote -4,8 %)

Juraj Barta (Slovenská sporiteľňa):

„Vzhľadom na to, že po zavedení eura tu už nebude politika centrálnej banky, ktorá by robila protiinflačné opatrenia, v ďalších rokoch nám hrozí rast inflácie.“ (zatiaľ sa nepotvrdilo)

Juraj Karpíš (INESS):

„Sme úplne závislí od toho, čo sa bude diať v najväčších ekonomikách sveta - USA, EÚ a Japonska. Pre SR je neblahé, že jej hospodársky rast bol založený na zahraničných investíciách a že tunajšie podniky prišli o svojich klientov v zahraničí.“ (potvrdilo sa)

Mozaika indikátorov hospodárskej prosperity

Význam makroekonomických prognóz pre verejnú správu i štátny rozpočet je určite nesporný. Vyčítať zo spleteného kľbka denne aktualizovaných makroekonomických údajov krajiny širšie, hlbšie či vyššie súvislosti však nie je jednoduché. Tým viac, že prichádzajú z viacerých zdrojov súčasne (NBS, ŠÚ SR, MF SR, ÚPSVR, Eurostat), pričom metodika ich vyhodnocovania býva rôzneho druhu. Mesačná či medziročná miera evidovanej nezamestnanosti, miera inflácie podľa harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien Európskej únie, HDP z pohľadu medziročnej zmeny alebo jeho skutočnej hodnoty, pomer príjmov a výdavkov pri tvorbe štátneho rozpočtu, pomer dovozu a vývozu v zahraničnom obchode, mesačná alebo ročná zmena v priemysle a stavebníctve, ratingy dlhodobých záväzkov SR - to je podstatná časť mozaiky o tom, ako sa Slovensku darí po stránke ekonomickej. Základné indikátory (export, priemyselná produkcia) vykazujú, žiaľ, stále záporné, aj keď čoraz menšie hodnoty.

Kam speje donedávna neotrasiteľná makroekonomická stabilita štátu, ako vyzerá podnikateľské prostredie na Slovensku v roku 2010, aké stimuly pripravuje štát na podporu súkromného sektora, dopad vývoja HDP na trh nehnuteľností či možnosti hlavného mesta SR pri zmiernovaní nepriaznivej krízovej bilancie - to sú základné otázky, ktoré sa pokúsia objasniť aktívni účastníci prvých tohtoročných pracovných raňajok Stavebného fóra.sk. Tie sa pod záštitou bratislavského primátora Andreja Ďurkovského uskutočnia zajtra 19. 1. 2010 od 9 do 11.30 hod. v hoteli Apollo Hotel pod názvom [Makroekonomika 2010: koniec recesie?](#) V diskusii vystúpia obidvaja vlašajší aktívni rečníci - Juraj Barta (Slovenská sporiteľňa) i Juraj Karpíš (INESS), ďalej Ivan Čarnogurský (IPEC Management) a Róbert Kičina (Podnikateľská aliancia Slovenska). Hlavným partnerom podujatia je spoločnosť MS architekti, s.r.o.

Ilustračné foto - autor

